

LULEÅ KOMMUN

• • • Resultat och analys: Kvalitetsrapport

Barn- och utbildningsförvaltningen
Resurscentrum

Innehållsförteckning

1 Det systematiska kvalitetsarbetet	3
2 Resultat.....	3
3 Analys	33
4 Prioriterade utvecklingsområden.....	39

1 Det systematiska kvalitetsarbetet

Resultat följs då det är möjligt upp i direkta utvärderingar av insatser på enheterna tillsammans med medarbetare som är berörda. I år har vi gjort en stor elevhälsoenkät som omfattar samtliga rektorer och elevhälsans professioner inom RC vars resultat synliggör framgångsfaktorer och utvecklingsområden för framtiden. I år har också ett nytt system av anmälningar av behov av insatser införts som möjliggör ett synliggörande av behov på enheterna.

Ovanstående mätningar och uppföljningar ger förutsättningar och underlag för dialog med verksamheterna och beslut gällande riktning i det systematiska kvalitetsarbetet samt för prioriterade resursstyrningar i kompetensutveckling och utveckling för att tillgängliggöra av utbildning för alla elever.

Kulturskola

Kulturskolan rapporterar även till kulturskolerådet samt till detta kvalitetsarbete.

Pågående arbete

Resurscentrum är en nybildad enhet och stabila strukturer och ledstänger arbetas fram med mål att under kvartal 1 2021 ha upprättat en gemensam struktur som innefattar hela resurscentrum.

Resurscentrum kommer att från januari 2021 att ha en ny ledningsgrupp.

Ledningsgrupperna som idag är två kommer att arbeta tillsammans från årsskiftet.

I det pågående arbetet kommer en struktur att utarbetas som innefattar kvalitetsledning och på alla nivåer.

Resurscentrum omformar sin organisation under kvartal 4 2020 till att även innefatta en utvecklingsledare som kommer att leda kvalitetsarbetet inom Resurscentrum.

2 Resultat

2.1 Objektiva resultat

2.1.1 Nyanlända elever

Antal nyanlända elever	Antal av dem som har behov av studiehandledning på modersmål
67	100%

Under läsåret har 67 nyanlända elever tagits emot i grundskolan i Luleå kommun. Eleverna som mottagits fördelas över språk och skolområde/skolenheter enligt nedan:

Antal mottagna elever per språk

Albanska	11	Grekiska	1	Polska	1	Tigrinja	6
Arabiska	1	Hazaragi	2	Ryska	6	Tjeckiska	1
Bangla	1	Kinesiska	1	Somaliska	2	Turkiska	3
Bosniska	4	Kroatiska	2	Sorani	2	Urdu	1
Dari	5	Lettiska	1	Spanska	7		
Engelska	3	Litauiska	1	Susu	1		
Finska	2	Persiska	1	Thai	1		

Antal mottagna elever per skolområde:

Hertsön, Örnäset, Björkskatans skolområde:

Björkskataskolan	1 spanska 1 susu 1 bangla
Porsöskolan	1 sorani 1 somaliska 1 spanska 1 kinesiska
Ombergsskolan	1 turkiska
Boskataskolan	2 engelska
Hertsöskolan	1 hazaragi 1 spanska 3 arabiska
Svedjeskolan	1 hazaragi 1 polska 1 arabiska
Ängsskolan	1 spanska 1 urdu
Örnässkolan	1 somaliska 1 ryska 1 albanska 2 kroatiska 3 tigrinja 1 tjeckiska
Furuparksskolan	2 spanska 1 persiska
Summa	32

Bergnäset, centrala stan, Notvikens skolområde

Östra skolan	1 ryska 2 spanska 4 arabiska
Residensskolan	1 lettiska 2 finska
Bergsskolan	1 dari
Mandaskolan	4 ryska 1 litauiska
Tunaskolan	1 turkiska 1 tigrinja 1 thai
Borgmästarskolan	1 turkiska 1 sorani
Munkebergsskolan	1 grekiska
Summa	22

Sunderbyn, Gammelstad, Råneå skolområde

Råneskolan	2 tigrinja 4 bosniska 2 dari 2 arabiska 1 engelska
Stadsöskolan	2 dari
Summa	13

Analys mottagande av nyanlända elever i grundskolan

Förutsättningar

Läsårets 67 mottagna nyanlända elever är ett lägre antal än föregående läsår och mottagandet har påverkats starkt av den pågående coronapandemin. Bland annat aviserades 15 nyanlända elever via Flyktingmottagningen som aldrig kunde mottas på grund av förhinder kopplade till pandemin.

På grund av det minskade mottagandet sjunker ekonomisk ersättning av asylmedel till Resurscentrum vilket negativt påverkat de ekonomiska förutsättningarna att bemanna inom enhet för studiehundledning på modersmål och modersmålsundervisning.

Gällande mottagandet av nyanlända elever finns endast en anställd metodutvecklare som omhändertar mottagandet inom hela kommunen och mot alla enheter. Detta har fungerat under läsåret beroende på det låga mottagandet kopplat till coronapandemin.

Den förändrade organisationen inom Resurscentrum med arbete i tvärprofessionella resursteam mot grundskolorna innebär att metodutvecklare idag arbetar jämte specialpedagoger och psykologer mot nyanlända-, flerspråkiga- och svenska som

andraspråkselever på enheterna. Detta ger ett bättre helhetsperspektiv på de nyanlända elevernas hela skolsituation och ger bättre effektivitet i resursteamets stöd till enheterna eftersom de nyanlända elever på mer träffsäkert fångas upp i elevhälsoarbete och stöd till dessa elever kan hålla en sammantagen högre kvalitet.

Rutiner

De elever som mottagits i kommunens skolor har till största delen fått ett mottagande enligt etablerade rutiner. Övervägande delen av eleverna har fått ett välkomstmöte via Resurscentrums metodutvecklare och därmed ett likvärdigt mottagande med information samt grundläggande bedömning inför skolstart. Ett fåtal skolenheter omhändertar hela processen själva utanför rutinen. Detta kan bero på bristande kännedom om kommunens rutiner eller på att enheten har andra förutsättningar till eget mottagande. Elevernas lagstadgade bedömning i litteracitet, numeracitet och inom skolämnen i övrigt omhändertas i verksamheten på enhetsnivå. Hur dessa rutiner fungerar samt utfallet av bedömningar och efterföljande stöd och anpassningar måste bedömas på enhetsnivå.

Det förekommer bristande rutiner och organisation av undervisning i svenska som andraspråk och under läsåret har ett arbete inletts i dialog mellan Resurscentrum och grundskolan gällande framtagande av en plan och rutiner. Rutin för kartläggningar av behov som underlag för rektors beslut gällande svenska som andra språk tas fram. De nya rutinerna börjar gälla under hösten 2020 och arbetet samordnas och leds av metodutvecklare vid Resurscentrum i dialog med verksamheten.

Ur ett likvärdighetsperspektiv finns det fortsatt stort behov av kommungemensamma rutiner på hela området flerspråkighet, mottagande av nyanlända elever och svenska som andra språk. Arbeta behöver även fortgå kring uppdatering, kompetensutveckling och implementering av rutiner och handlingsplaner.

Studiehandledning på modersmålet

Anmälan av behov av studiehandledning på modersmålet görs av undervisande lärare på berörd enhet via ett E-formulär. Under läsåret 19/20 fanns det ca 130 elever som beviljats studiehandledning i grundskolan (se tabell nedan). Ungefär 10 elever i olika språk har inte kunnat beviljas studiehandledning på grund av att det saknas lärare i berörda språk. I gymnasieskolan har fyra elever i fyra olika språk inte kunnat bemannas på grund av vakanta tjänster och att befintliga resurser inte räckte till. En elev i gymnasieskolan har beviljats studiehandledning.

Studiehandledning på modersmålet ges till elever som är nyanlända enligt Skolverkets definition där skolpliktiga elever betraktas som nyanlända fyra år från det att eleven påbörjade sin utbildning. Studiehandledning ska ges till alla elever som har behov av studiehandledning, alltså även de elever som inte är nyanlända enligt definitionen.

Analys studiehandledning på modersmål

Rutinen för anmälan om behov av studiehandledning för grundskolan som görs via ett E-formulär är känd och används samt fungerar väl.

Rutinen för anmälan om behov av studiehandledning för gymnasiet görs via E-tjänst. Eftersom det kommer så få ansökningar kan det bero på att rutinen inte är känd av personal.

Rutinen/processen för tilldelning av studiehandledning och vilka behov som studiehandledning ska tillgodose behöver utvecklas. Det handlar om att skolenheterna bör göra en utredning av elevens behov enligt fastslagen rutin och skolenheternas kunskap om vad studiehandledning syftar till samt vilka elever som kan vara i behov av studiehandledning. Rutinen för tilldelning av studiehandledning behöver även utvecklas i perspektivet att behovet av studiehandledning behöver prövas kontinuerligt. Bristen i tilldelningen medför att RC bemannar studiehandledning för elever som inte behöver det eller kanske behöver andra insatser.

Rutinen/processen för genomförande av studiehandledning behöver utvecklas. Det handlar i huvudsak om att det saknas samverkan mellan ämneslärare och studiehandledare där samverkan syftar till att studiehandledare ska ha relevant undervisningsmaterial och att studiehandledningen kontinuerligt behöver följas upp för att tydliggöra elevens behov. Bristen på samverkan leder till att studiehandledningen blir ineffektiv för elevens möjligheter att nå kunskapskraven och att personella resurser inte används effektivt.

Studiehandledare har i huvudsak goda kunskaper om hur studiehandledning genomförs. Studiehandledning i högre årskurser kan vara svåra att bemanna på grund av studiehandledares kunskaper i svenska språket. Det krävs ökad samverkan mellan berörda skolenheter och RC samt kompetensutveckling för personal på berörda skolenheter.

Tilldelning och schemaläggning tar mycket administrativa resurser från skolhandläggare och enhetschef eftersom ansökningar kommer in löpande under året. Det kräver förändringar i schemat och i bemanning löpande under året. Det blir då även en påfrestande arbetssituation för berörda studiehandledare.

Internt arbetar RC kontinuerligt med kompetensutveckling för studiehandledare. Tre studiehandledare har genomfört utbildning mot Uppsala universitet.

Rutiner och riktlinjer för ansökan och genomförande av studiehandledning i grundskolan och gymnasieskolan är påbörjade men behöver utvecklas ytterligare för att säkerställa en likvärdig och rättssäker tilldelning och genomförande av studiehandledning.

2.1.2 Modersmål

	Antal flickor	Antal pojkar	Antal totalt
Antal sökande			
Antal berättigade			
Antal beviljade			

Antal betyg A-E			
-----------------	--	--	--

Ansökningar till modersmålsundervisning

Alla efterfrågade data i ovanstående tabell går inte att besvara. Frågorna behöver göras om till kommande kvalitetsrapport. Se beskrivande text och tabell nedan som utgår från anvisningen ovan. Eftersom vi inte har lärare i alla sökta språk kan vi inte bedöma om eleverna är berättigade eller inte berättigade modersmålsundervisning.

Vårdnadshavare behöver inte anmäla sina barn till undervisning varje år. Elever som deltar i undervisning och inte avanmält sig flyttas automatiskt upp till nästa läsår. Inför läsåret 19/20 registrerades 267 nya ansökningar till modersmålsundervisning, varav 122 gällde elever i årskurs 1. Antalet ansökningar verkar ha minskat med ungefär 40 ansökningar jämfört med 18/19 men det är svårt att jämföra siffrorna eftersom Procapitas ansökningsmodul började användas under 2018 och även då befintliga elever nyregistrerades.

Av de 267 nya ansökningarna sökte 19 elever språk där vi inte har lärare. Dessutom sökte 5 elever tyska vilket vi inte kunde erbjuda på grund av vakant tjänst. De sökta språken där vi inte har lärare är albanska, bengaliska, burmesiska, estniska, grekiska, indonesiska, italienska, karenska, litauiska, nepalesiska, oromo och swahili. I tre av språken är antalet sökande fler än fem elever och borde därför erbjudas modersmålsundervisning.

Ytterligare cirka 15 elever fick avslag på sin ansökan då de saknade grundläggande kunskaper i språket. Ytterligare några flyttade från kommunen innan undervisning startat.

Analys ansökningsförfarande

Ansökningstider respekteras inte vilket kräver en del administrativa resurser.

RC har inte fått till en funktionell återkoppling till rektorer och enheter. Arbetet med detta pågår.

Problem med att GDPR inte följs. Nytt ansökningsförfarande vårterminen 2020 som tar bort problemet.

Rutiner och riktlinjer för ansökan av modersmål i grundskolan och gymnasieskolan samt friskolorna och Sameskolstyrelsen är påbörjade men behöver utvecklas ytterligare för att säkerställa en likvärdig och rättssäker tilldelning av modersmål.

Deltagande i modersmålsundervisning

Tabellen nedan visar deltagande i modersmålsundervisning i den kommunala grundskolan 20-06-12. Antalet deltagande elever varierar alltid över året och är högre under höstterminen än vid slutet av vårterminen eftersom elever kan avsluta undervisningen när som helst under året.

RC anordnar även modersmålsundervisning till friskolorna i Luleå kommun. Läsår 19/20 var det ungefär 20 elever. Friskolornas elever går in i befintliga elevgrupper i kommunens skolor.

Grundskolan	Antal flickor	Antal pojkar	Antal totalt
Antal deltagande elever	396	369	765
Varav elever åk <u>6-9</u>	142	130	272
Andel betyg A-E	97%	92%	94%

Totalt bedrevs undervisning i 21 olika språk. De tre språk med högst deltagarantal var arabiska (157), finska (148) och engelska (81). Undervisningen i lulesamiska, sydsamiska och delar av undervisningen i nordsamiska köptes in av Sameskolstyrelsen. På grund av att det inte gick att rekrytera lärare i tyska kunde ingen undervisning i tyska erbjudas under 19/20 vilket drabbade ca 20 elever.

Antal elever/språk i modersmål och studiehandledning

Deltagande 200612	Modersmål	Studiehandledning
Arabiska	157	73
Bosniska/serbiska/kroatiska	20	1
Engelska	81	4
Finska	148	
Franska	9	
Kinesiska	14	1
Kurdiska	21	1
Meänkieli	27	
Persiska	42	7
Polska	6	2
Portugisiska	10	
Ryska	56	5
<u>Lulesamiska</u>	3	
Sydsamiska	2	
Nordsamiska	22	
Somaliska	19	3
Spanska	24	3
Thai	44	5
Tigrinja	26	8
Turkiska	12	5
Urdu	20	12
Totalt	763	130

Antalet elever med studiehandledning ligger i verkligheten något högre än i tabellen på grund av att elever ibland deltar ute på skolorna utan att en anmälan kommer in alternativt att anmälan och registrering inte hinns med.

Analys deltagande i modersmålsundervisning

Modersmål är inte ett obligatoriskt timplaneämne men det behöver tydliggöras mot enheter, elever och vårdnadshavare att det är ett undervisningsämne med tillhörande kunskapskrav samt att elev som är anmäld till undervisningen förväntas delta i planerad undervisning.

Under året fanns det en vakans i tyska på grund av ingen lämplig sökande. I tre av de sökta språken har rekrytering inte kunnat genomföras på grund av kraftigt minskad budget och anställningsstopp. Vissa effektiviseringar är vidtagna för att rymma ökade behov i befintlig budget. Ytterligare effektiviseringar behöver göras.

Språkstöd och modersmålsstöd förskola och förskoleklass

Utöver modersmålsundervisning och studiehandledning på modersmål i grundskolan och gymnasieskolan, organiserar RC språkstöd till alla förskole- och förskoleklassenheter genom att 12 modersmåls lärare parvis besöker enheterna vid två tillfällen/läsår. RC anordnar även modersmålsstöd i förskola och förskoleklass en timme per vecka till enheter som har barn med ett nationellt minoritetsspråk där enheten själv inte har språkkompetensen.

Bedömningar grundläggande och goda kunskaper

För att beviljas modersmål i grundskolan krävs att eleven har grundläggande kunskaper i språket. Kravet gäller inte nationella minoritetsspråk. För att beviljas modersmål i gymnasieskolan krävs att eleven har goda kunskaper i språket. Detta krav gäller samtliga språk.

Analys bedömningar grundläggande och goda kunskaper

Bedömningsmaterial för bedömning av grundläggande kunskaper är framtaget i samtliga språk där det krävs grundläggande kunskaper.

Bedömningsmaterial för bedömning av goda kunskaper i steg 1 är påbörjat i två språk. Materialet behöver utvecklas ytterligare. Materialet behöver utarbetas i samtliga språk, i samtliga steg.

Rutiner och riktlinjer för bedömning av grundläggande och goda kunskaper i grundskolan och gymnasieskolan samt Sameskolstyrelsen är påbörjade men behöver utvecklas ytterligare för att säkerställa en likvärdig och rättssäker tilldelning och genomförande av modersmål.

Prövningar modersmål

Fem prövningar i tre språk har genomförts i grundskola och gymnasieskola. Prövningar avser år 9 i grundskolan och steg 1-3 i gymnasieskola.

Analys prövningar modersmål

Vi ser en ökad efterfrågan på att göra provningar. Särskilt gäller detta gymnasieskolan.

Det saknas material för att genomföra provningar. En grundmall för provningars innehåll är framtagen för år 9 samt steg 1-2. Prövningsmaterial för år 9 finns i två språk, för steg 1 i tre språk, för steg 2 i två språk.

Rutiner och riktlinjer för provningar i grundskolan och gymnasieskolan är påbörjade men behöver utvecklas ytterligare för att säkerställa ett likvärdigt och rättssäkert genomförande av provningar.

Schemaläggning av modersmålsundervisning

Modersmålsundervisningen för elever i årskurs 7-9 har i huvudsak schemalagts på elevens val. Undervisningen för årskurs 1-6 har i huvudsak schemalagts efter övriga lektioners slut utanför timplanebunden tid.

Antal schemapositioner/vecka läsåret 19/20

- Modersmål grundskolan: 340
- Studiehundledning grundskolan: 90
- Modersmål gymnasieskolan: 6
- Modersmålsstöd förskola/förskoleklass: 30
- Språkstöd förskola/förskoleklass: 12

Analys schemaläggning modersmålsundervisning

Elevgrupper/schemapositioner splittras på grund av skolenheternas schemaläggning. Varje splittrad elevgrupp kräver mer personella resurser. Skolenheternas schemaposition med elevens val för år 7-9 bör schemaläggas på förmiddagarna. Skolenheternas schemaposition för år 1-6 bör schemaläggas så att det möjliggör modersmålsundervisning i sammanhållna elevgrupper/språk utanför timplanebunden tid.

För en mer effektiv schemaläggning krävs det mer samverkan med enheterna.

Modersmål finns inte i enheternas schemaläggning vilket medför att frånvarorapportering inte kan göras i edwise. Detta medför problem med tillsynsansvaret.

Rutiner och riktlinjer för schemaläggning i grundskolan och gymnasieskolan samt friskolorna och Sameskolstyrelsen är påbörjade men behöver utvecklas ytterligare för att säkerställa likvärdighet och rättssäkerhet.

Centraliserad undervisning

Under läsåret 19/20 hade vi en centraliserad elevgrupp i finska som fick sin undervisning i RC:s lokaler. Eleverna gick i årskurs 7-9. Eleverna fick busskort för att transportera sig till undervisningen.

Analys centraliserad undervisning

12 elever erbjöds centraliserad undervisning. Totalt tre elever valde att inte genomföra

undervisningen på grund av att det blev försent under eftermiddagen och/eller att intresset för modersmål inte fans.

Buskort kräver viss administration och medför en ökad kostnad.

Vår bedömning är att centraliserad undervisning fungerar väl för äldre elever.

Rutiner och riktlinjer för centraliserad undervisning i grundskolan är påbörjade men behöver utvecklas ytterligare.

För att möta ökade behov av modersmål och studiehandledning behöver effektiviseringar göras. Centraliserad undervisning kan vara ett steg med effektiviseringsvinster.

Fjärrundervisning

RC anordnar fjärrundervisning. När det gäller nationella minoritetsspråk och RC inte har egna lärare, köper RC fjärrundervisningen av Sameskolstyrelsen. Inom RC finns det sex fjärrstationer för fjärrundervisning. Fjärrstationerna är utrustade med datorskärmar, hörlurar och dokumentkameror.

- 2 elever gymnasieskolan via Sameskolstyrelsen.
- 10 elever grundskolan via Sameskolstyrelsen.
- 72 elever grundskolan via RC.
- 31 skolenheter inklusive gymnasieskolan.
- 16 lärare via RC.
- 7 lärare via Sameskolstyrelsen.

Analys fjärrundervisning

Fjärrundervisning via RC är effektivt ur ett ekonomiskt och pedagogiskt perspektiv när det gäller RC:s egna lärare eftersom det möjliggör en effektivisering av personella resurser och tjänsteresor. Även antalet elevgrupper/schemapositioner minskar eftersom fjärrundervisningen möjliggör elevgrupper med fler elever/grupp. Fjärrundervisningen medför även pedagogiska vinster eftersom eleverna kan undervisas i grupper om fler elever än en elev/grupp. När det gäller fjärrundervisning via Sameskolstyrelsen är det ineffektivt i ett ekonomiskt perspektiv eftersom den undervisningen är förhållandevis dyr.

Fjärrundervisning kräver mycket administration med omfattande kommunikation med kommunens grundskolor, gymnasieskolan, friskolorna och Sameskolstyrelsen där Sameskolstyrelsen är utmärkande. Samordnare fjärrundervisning tar den kommunikationen i huvudsak men det krävs även insatser av enhetschef och skolhandläggare.

Berörda enheter behöver utse handledare för eleverna. Det finns ett ganska stort motstånd på enheterna för att de behöver ha handledare. Samordnare utbildar handledare och elever på enheterna samt de modersmållärare som har fjärrundervisning.

Kommunens skolenheter saknar ofta den IT-utrustning som krävs. RC har därför inköpt utrustning som enheterna lånar.

Samordnare för fjärrundervisning var sjukskriven höstterminen 2019 vilket medförde stor arbetsbelastning för skolhandläggare och enhetschef. Det medförde speciallösningar som i ett likvärdighets- och rättsäkerhetsperspektiv brast. Bland annat kom inte fjärrundervisningen igång för en elev.

Rutiner och riktlinjer för fjärrundervisning i grundskolan och gymnasieskolan samt friskolorna och Sameskolstyrelsen är påbörjade men behöver utvecklas ytterligare för att minska arbetsbelastningen och skapa bättre arbetsmiljö för samordnare, skolhandläggare och enhetschef. Rutiner och riktlinjer behövs även för en rättssäker och likvärdig tilldelning och genomförande av fjärrundervisning.

Organisation modersmållärare

Inom RC finns det 39 modersmållärare i 21 olika språk. Modersmållärarna genomför även studiehandledning på modersmål. Modersmållärarna har under läsåret blivit indelade i arbetslag som leds av en arbetslagsledare. I organisationen finns även en förstelärare. Under året har arbetslagsledare tillsammans med förstelärare drivit intern kompetensutveckling. I huvudsak har det inneburit arbete med kursplaner utifrån ett pedagogiskt och didaktiskt perspektiv.

Analys organisation modersmållärare

Av 39 modersmållärare har 13 personer i sju olika språk svenskt lärarlegitimation. Sju av lärarna finns inom tre nationella minoritetsspråk. Detta medför stora behov av kompetensutveckling. Majoriteten av modersmållärarna har ett annat modersmål än svenska. Även detta kräver stora kompetensutvecklingsbehov.

Genom indelningen i arbetslag med arbetslagsledare och förstelärare har kollegiala samtal lyfts upp på ett strukturerat sätt vilket har medfört att kvalitén på undervisningen har utvecklats. Arbetslagsindelningen har även haft positiv effekt på lärarnas egen uppfattning om sin arbetsmiljö. Indelningen i arbetslag har även minskat arbetsbelastningen för skolhandläggare och enhetschef.

Den interna kompetensutvecklingen behöver utvecklas vidare till fördjupning inom pedagogiska och didaktiska frågor kopplat till vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

2.2 Subjektiva resultat

2.2.1 Klagomål

Område	Antal
Elevhälsa	
Fysisk arbetsmiljö	

Område	Antal
Information	
Inflytande/delaktighet	
Kränkande behandling	
Mentorsskap	
Modersmål	2
Rätt till stöd	
Tillsynsansvar	
Trygghet	
Undervisning	
Studie- och yrkesvägledning	
Bedömning och betygssättning	
Annat	
Totalt	

Klagomål modersmål

Två klagomål från vårdnadshavare inkom

En elev i grundskolan kom inte igång med sin fjärrundervisning på grund av bristande kommunikation mellan RC och berörd skolenhet. Vårdnadshavare inlämnade klagomål via mejl och telefon. Rutiner och riktlinjer håller på att utarbetas för att undvika problemet i framtiden.

På grund av tekniska svårigheter brister det i möjligheten att frånvarorapportera elever i edwise. En vårdnadshavare inkom med klagomål via telefon på grund av att frånvaron för en elev inte var tydlig. Samverkan med systemförvaltare pågår för att undanröja problemet.

Klagomålshanteringen behöver vi fortsätta utveckla intern i hela RC. Ledningsgruppen behöver se över rutiner för hur vi tar omhand klagomål inom RC. Till RC inkommer det idag klagomål via den övergripande funktionen som huvudmannen har. Dessa klagomål hanteras alltid enligt rutin. Vi behöver däremot i ett kvalitetsarbete lyfta klagomål som en del i förbättringsarbetet.

2.2.2 Skolinspektionsanmälningar

2.2.3 Barns/elevs delaktighet och inflytande

Elevinflytande – Kulturskolans verksamhet

Fortbildning

Under våren 2019 fick Kulturskolans medarbetare utbildning i Barnkonventionen av Susanne Swärd från Rättighetsfokus. Efter det har vi jobbat med ett eget sammanställt material och vi tar också löpande del av nytt material. Barnkonventionen är ständigt närvarande i undervisning, planering av verksamheten och i våra samtal. Kulturskolan är representerad i kommunens övergripande Barnrättsgrupp.

Elevrådskoordinator

En av Kulturskolans lärare har uppdrag att som elevrådskoordinator stötta högstadieskolornas arbete med elevråd och erbjuda återkommande elevrådskickoffer, styrelseutbildningar och elevskyddsutbildningar. Arbetet görs i samverkan med Ung i Luleå. Utifrån dialoger med högstadie- och gymnasieungdomar har Ung i Luleå, elevrådsammordnare och kommunens samhällsstrateg demokrati, under året tagit fram en ungdomsinflytande plan för Luleå kommun.

Modell för inflytande "Att föra tanken vidare"

Två av kulturskolans lärare har i många år arbetat i nära samarbete med lärare i grundskolan och med fokus på ett reflekterande arbetssätt. De har bl.a. arbetat utifrån Ulla Viklunds reflektionsmodell "Att föra tanken vidare". Genom denna modell säkras inkludering och alla i elevgruppen blir delaktiga. Arbetet tillsammans med Tarja Vestola, lärare på Örnässkolan, beskrivs i en film som är en del av Skolverketsutbidning; Undervisning i förskoleklass. Filmen heter "Samverkan för fler uttrycksformer" Här får man se exempel på hur kulturskolans pedagoger, med sina estetiska uttryck kan samverka med grundskolans pedagoger. Kulturskolans pedagoger ger också fortbildning i modellen. Länk till filmen

https://www.youtube.com/watch?v=sjAmwd_ehIA&feature=emb_logo

Kulturskolans valbara undervisning

I Kulturskolans frivilliga undervisning har eleverna har mycket stor påverkan på innehållet. Lärare och eleverna provar sig fram och lägger sedan upp en planering och ett mål för undervisningen. De yngre deltar ofta i grupp och får prova på olika delar i ämnet men ju äldre eleven blir desto mer styr elevernas egna mål och förväntningar undervisningen och undervisningsformen. I slutet av varje läsår görs en utvärdering och eleven.

Gemensamt utvecklingsprojekt för ökad elevdelaktighet

Norrbottnens kulturskolor har ett gemensamt strategiskt arbete för att öka elevdelaktighet, elevinflytande och för att stimulera till nya undervisningsformer. Inför projektstart har Norrbottnens kulturskolesamordnare, gjort en kartläggning bland norr- och Västerbottnens kulturskolor på tema elevinflytande och nya undervisningsformer. Den visar att eleverna har stort inflytande på de egna lektionernas utformning och innehåll men mindre inflytande över det utbud kulturskolorna erbjuder. Hon har också undersökt vilket utbud eleverna önskar i några kommuner i Norrbotten, (ej Luleå) och det visar att det finns ett glapp mellan vad barnen önskar och det som erbjuds.

Utifrån den undersökningen ser vi att vi Luleå, genom projektmedel, tidsbegränsat, kunnat erbjuda flera av de ämnen som önskas och är vi är unika i att erbjuda kurser i spelutveckling i ordinarie utbud. Vi har fortfarande ett stort arbete framför oss med att hitta former för mer elevdelaktighet i verksamheten.

Vad tycker barn och unga i Luleå?

Eftersom vi finns på alla kommunens skolor och även möter skolornas elevråd regelbundet genom vår elevrådssamordnare, så har elevråden fått bli vår arena att möta elever på. Här möter vi även de elever som inte själva deltar i kulturskolans verksamhet. Under våren 2020 mötte vi tre elevråd på högstadiet, ca 45 elever, för en enkät/intervju. Eleverna fick först information om vad Kulturskolan är och sedan fick de frågor att tänka kring. Det eleverna uttrycker är en del av vårt utvecklingsarbete.

Kort sammanfattning av vad eleverna uttryckte:

- En väldigt lite procent av högstadieeleverna hade varit in på eller kände till Kulturskolans hemsida. Ca.15%
- Man hade generellt uppfattningen att man kom in i verksamheten under mellanstadiet. Väldigt ovanligt att man kontaktar/söker till Ksk som högstadieelev.
- Tre önskemål på nya ämnen framkom. Data/spelproduktion, Slöjd/mode sömnad och Naturaktiviteter ex. Kanot
- En hemsida är inte ett bra sätt att kommunicera med åldersgruppen högstadieelever

Elevdelaktighet i hela processen, ett exempel från verksamheten

Dansen på Kulturskolan

Kulturskolans danslärare har ett konstnärligt skapande och utforskande arbetssätt där de tillsammans med sina elever arbetar med sceniska projekt i olika former. Eleverna arbetar skapande med improvisation och komposition, dansformen är modern och nutida dans. Arbetet är åldersblandat, från lågstadiet upp till gymnasiet, eleverna får då möjlighet att träffas över åldrar och skapa, dansa och utbyta erfarenheter där vårt mål är att skapa en trygg miljö för eleverna i både process och uppförande. Det är viktigt att eleverna vet vad de

gör, varför de är där och vad som förväntas av dem, att de förstår vad det är vi skapar tillsammans och känner sig delaktiga i hela processen.

Hösten 2019 ställde danslärarna frågan till sina äldre danselever: "Känner du dig delaktig i processen när vi jobbar mot föreställning? I så fall, på vilket sätt?"

"Jag, som dansare på Luleå Kulturskola, får vara med i skapandeprocessen, genom att vi får komma med idéer om både vad föreställningarna ska innehålla, om danssteg, om musik, om klädval, smink och rekvisita. Vi bemöts alltid på ett positivt sätt av lärarna. Vi uppmuntras till att skapa och att komma med våra idéer och skapa en helhet i föreställningen."

"Vi får komma med tankar och idéer och vi pratar mycket om hur vi tolkar musiken och hur den får oss att känna och arbetar därifrån."

"Jag känner mig delaktig inom dansen eftersom jag får använda mitt eget skapande och min egen kreativitet när vi gör koreografier och jag känner att jag kan uttrycka mig själv mycket mer än när vi använder oss av färdiggjorda koreografier."

"Vi får skapa och dansa i en härlig gemenskap."

"Vi får själv komma på idéer på de kostymer som vi tycker passar till det vi uttrycker i dansen."

"Vi alla har en väldigt bra gemenskap och kommunikation vilket gör att alla vågar säga sina tankar och åsikter, som alltid tas på allvar."

"Inför vår kommande dansföreställning fick var och en skriva ner förslag på vad vi själva ville dansa om."

"Jag tycker vi får vara med på de flesta sätt och med det mesta. Vi ger våra idéer när de (lärarna) kommer med en idé om en föreställning eller en plan, en röd tråd och så syr vi ihop det där till ett lapptäcke, till en helhet. I musiken, vare sig de har varit och valt låtar eller vi, eller tillsammans, så får

Elevers delaktighet genom professionerna skolsköterska och skolkurator

Hälsoenkäten genomförs med stöd av skolsköterska och med ett efterföljande hälsosamtal. Elevens synpunkter kan här tas vidare med hjälp av skolsköterskan, som på sätt fångar behov av utvecklingsområden på skolan. Vanliga frågor rör arbetsmiljö- och trygghetsfrågor. Vanligt förekommande synpunkter från elever är missnöje med toaletterna, duscharna, arbetsron i klassrummet, lugn och ro i matsalen och ibland skolgårdens utformande. På så

sätt kan sköterskan bli en kanal till att hitta relevanta och effektiva fora för frågornas vidareutveckling. Detsamma gäller professionen skolkurator som fångar angelägna frågor för eleverna. Skolkurator kan också vara delaktig och delansvarig för elevrådet på skolan, och fungerar då som stöd för elever att komma igång och vidare i sina frågor.

Barns och elevers inflytande - resursteam inom elevhälsa i grundskola och förskola

Resurscentrums elevhälsoprofessioner utgör stödfunktioner och arbetet med stöd och handledning av pedagoger och ledare på enheterna utförs på olika sätt av specialpedagoger, metodutvecklare och psykologer i samverkan med enheterna. Insatsers art kan variera i innehåll, utförande och tid, men ofta följs samma modell: Inledande kartläggning av behov, planering av stödinsatser, genomförande av stöd, utvärdering av stöd.

Samtliga dessa delar utgår från barns och elevers egna behov och åsikter även om professionerna vid Resurscentrum till största delen arbetar med stöd till de vuxna på enheterna som i sin tur förbättrar sin kompetens kring kartläggning av barns och elevers behov.

Handledning och stöd av professionerna rör sig om utveckling av tillgängligheten i utbildningen för alla barn och elever och riktas in på många områden. När pedagogerna på enheten utvecklar fler pedagogiska redskap inom tillgänglighet förbättras barns och elevers möjligheter till utveckling, delaktighet och lärande utifrån sina förmågor.

Barns och elevers inflytande - mottagande av nyanlända barn och elever

De fasta rutinerna på området och ändamålsenliga underlag skapar förutsättningar för att nyanlända barn och elever ska kunna berätta om sig själv och förstå vad de kan förvänta sig av sin utbildning och hur de kan påverka den. Vid inledande välkomstmöten ges elever möjlighet att uttrycka och argumentera för behov och önskemål gällande sin undervisning kopplat till tidigare erfarenheter från annat land.

Barn och elevers inflytande med anknytning till nationella minoriteter

Under läsåret har samråd i förskola utvecklats och börjat formaliseras och systematiseras i enlighet med nya lagstiftningen. I samtal med barnen, genom olika konkreta aktiviteter och pedagogiskt material, lär sig barnen om frågor som berör dem själva och som stärker den egna kulturella identiteten. Barnen får möjlighet och utrymme att förstå, uppleva och bearbeta sin kulturella bakgrund och på sikt aktivt kunna påverka sin framtid.

Barns och elevers inflytande - flerspråkighet i förskola/förskoleklass

Olika insatser med pedagogiskt material, digitalt material och regelbundna besök av språkstödjare på alla enheter lyfter alla barns språk och kultur på ett naturligt och inkluderande sätt vilket stärker deras kulturella identitet. Barnen får möjlighet och utrymme

att förstå, uppleva och bearbeta sin kulturella bakgrund och på sikt aktivt påverka sin framtid. Vid språkstödjares besök på enheterna berättar många barn spontant om sig själva (inte sällan för första gången) med stöd i intresse och nyfikenhet som språkstödjarnas språk och bakgrund väcker.

Modersmål

Inom modersmål genomförs enkätundersökningar med eleverna. Modersmållärare genomför enkäterna med eleverna för att fånga upp elevernas synpunkter. Under läsåret 19/20 deltog 205 elever i enkäten. Det låga antalet innebär att elevernas möjligheter att påverka undervisningen behöver utvecklas. Trots det låga antalet deltagande elever har resultatet av enkäterna medfört att modersmållärarna har getts möjlighet att i arbetslag genom kollegiala samtal reflektera över sin egna undervisning. Lärare har utvecklat undervisningen pedagogiskt och didaktiskt utifrån enkäten. Eleverna har inom ett antal olika områden fått svara på frågor där de inom skalan 1-5 har fått ange hur nöjda de är. Nöjdheten hos eleverna ligger på ungefär fyra av fem.

Nedan redovisas ett urval med tre frågor med resultat.

9. Informerar din modersmåls lärare återkommande om vad du är bra på och vad du behöver utveckla?

[Mer information](#)

205

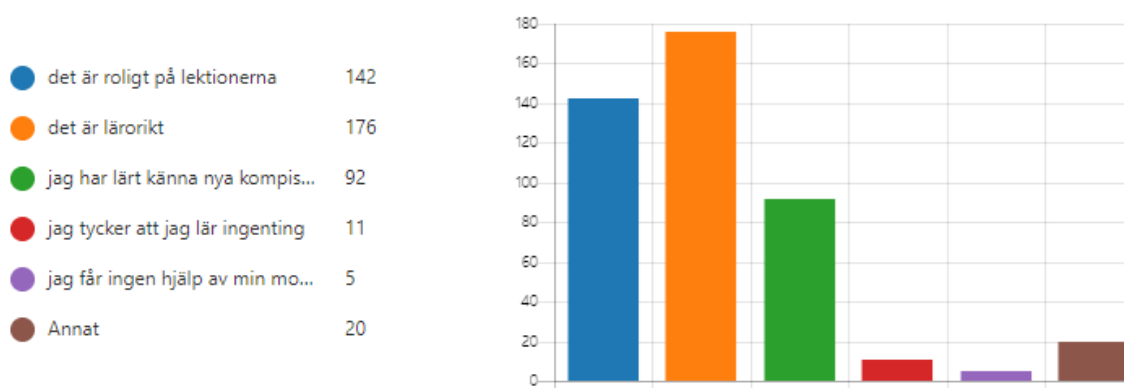
Svar

Genomsnittligt omdöme: 3.96

10. Markera de alternativ som du tycker passar in för modersmålslektionerna.

[Mer information](#)

11. Hur många stjärnor ger du till modersmålsundervisning?

[Mer information](#)

205

Svar

Genomsnittligt omdöme: 4.28

2.3 Observerade resultat

Metod PAX i skolan

Bristande studiero i undervisningen beskrivs som ett problem av såväl skolpersonal som elever. Metoden PAX i skolan består av en samling pedagogiska verktyg som under ett par månader stegvis implementeras i klassrummet av pedagogen, med stöd och handledning av instruktörsutbildad psykolog eller specialpedagog.

Metoden, i den internationella forskningen kallad Good Behavior Game, bygger på beteendepsykologi tillämpad i pedagogiska sammanhang för att bidra till lugn, trygghet, glädje och studiero. Metoden utgör ett klassrumsnära sätt att arbeta med värdegrundsfrågor med stort elevinflytande. Metoden stämmer också väl överens med elevhälsans förebyggande och främjande uppdrag. De pedagogiska redskapen används för att bemöta olika moment under skoldagen, så som att förmedla gemensamma förväntningar inför en aktivitet, återfå uppmärksamhet från klassen, uppmuntra gott inflytande i klassrummet, hantera övergångsmoment, fördela ordet jämnt över klassen och reglera ljudnivån i

klassrummet.

PAX i skolan är en kulturanpassad version som i en svensk pilotstudie funnits minska antalet störande beteenden från elever i klassrummet samt även lärares upplevda stress. Tidigare internationella studier har visat på positiva effekter på elevernas mående och funktion senare i livet.

Under läsåret har lärare från två kommunala skolor i Luleå, Benzeliusskolan och Sunderbyskolan, implementerat PAX i sina klassrum med stöd av PAX-instruktörsutbildad skolpsykolog. Sammanlagt certifierades 18 lärare i metoden. Ca 260 elever i förskoleklass till årskurs 5 har därmed tagit del av metoden i sina klassrum.

Utvärdering är gjord på båda skolorna och utvärderingen visar generellt på positiva erfarenheter av PAX hos elever, pedagoger och rektorer. Efter PAX-implementeringen observerades även ett halverat antal störande och ofokuserade beteenden (totalt medelvärde) i klassrummen jämfört med vid förmätningar, vilket tyder på att PAX har god effekt på studiero.

Något som väcker funderingar är dock den andel elever (39 %) på mellanstadiet som upplevt att PAX är ganska dåligt eller jättedåligt. Till viss del kanske detta kan grunda sig i att PAX upplevs barnsligt för de äldre eleverna, då det är en metod anpassad för lågstadiet. Möjligen kan det även ha att göra med att ett nytt arbetssätt införs efter så pass många år i grundskolan, där eleverna redan vant sig vid ett sätt att arbeta.

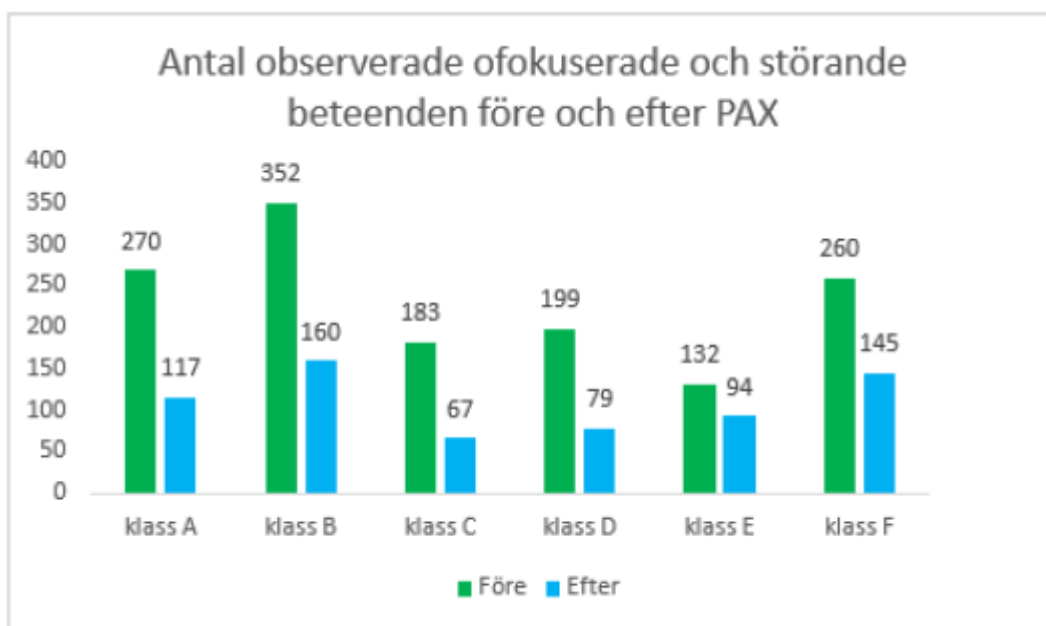
Från ett skolledarperspektiv framkommer att det är viktigt att hela arbetslaget eller skolan involveras i arbetet och att det hålls levande i vardagliga kollegiala sammanhang och uppföljande träffar. Det är även viktigt att satsningen ingår i en helhet tillsammans med andra satsningar på skolan samt att pedagoger som ska delta själva är motiverade till det.

Arbetet med PAX har även varit givande för skolpsykologer/PAX-instruktörer då det inneburit ett tydligt hälsofrämjande uppdrag. De positiva erfarenheter av PAX som denna utvärdering påvisat utgör ett gott underlag för fortsatt implementering av PAX inom kommunens grundskolor.

Utvärderingsresultat

Studiero före och efter PAX

Resultaten från observation i klassrummen före och efter implementering av PAX presenteras i figur 1 nedan.

Figur 1. Antal observerade ofokuserade och störande beteenden före och efter PAX.

Vid eftermätning har antalet störande och ofokuserade beteenden minskat i samtliga klassrum, i genomsnitt med ungefär hälften, vilket antyder att studieron har förbättrats. En möjlig påverkansfaktor, utöver att PAX implementerats, är att det har gått nästan ett helt läsår mellan mättillfällena och att eleverna således är äldre vid eftermätningen.

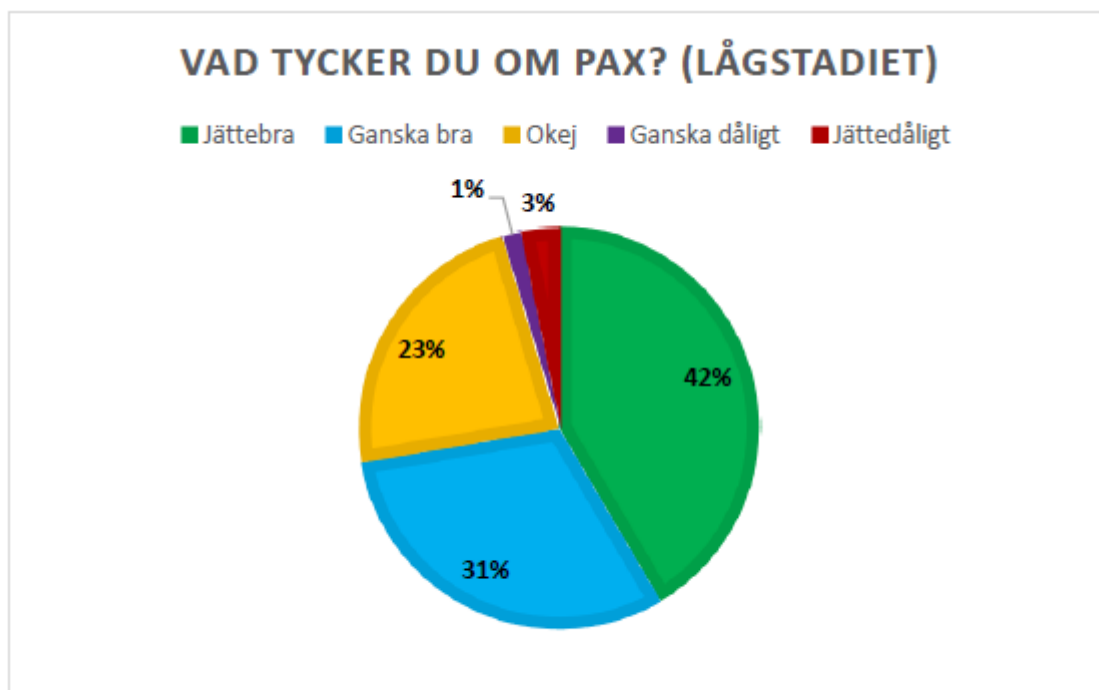
I tabell 1 nedan redovisas den procentuella minskningen av störande och ofokuserade beteenden i respektive klassrum samt totalt (medelvärde) i samtliga klassrum.

Tabell 1. Procentuell minskning av ofokuserade och störande beteenden före och efter PAX.

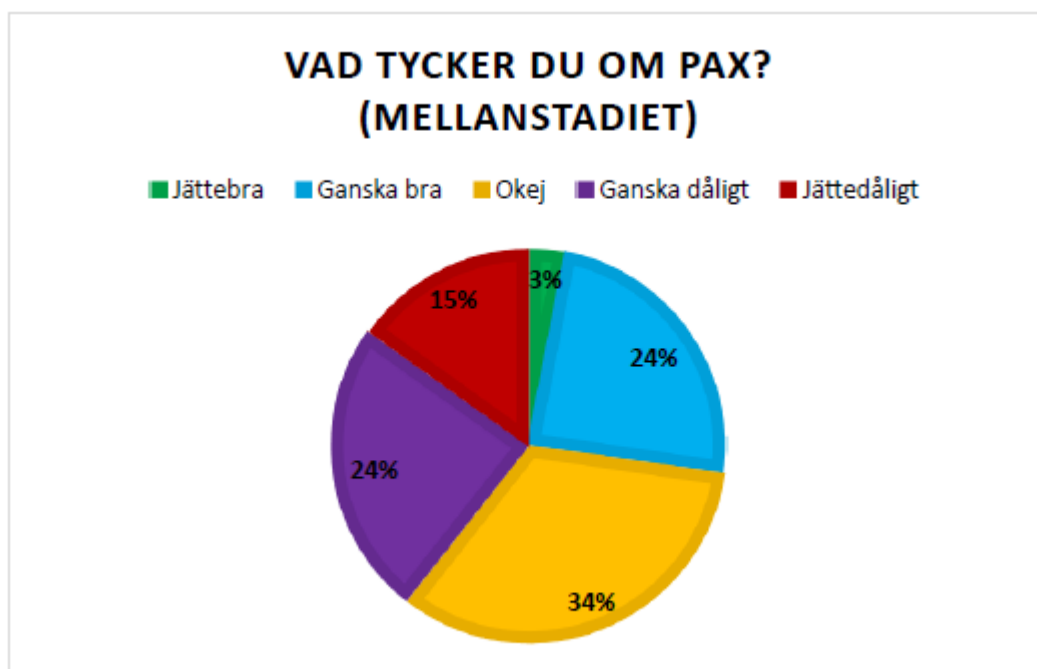
Klassrum	Procentuell minskning
Klass A	56,67%
Klass B	54,55%
Klass C	63,39%
Klass D	60,30%
Klass E	28,79%
Klass F	44,23%
Totalt (medelvärde)	51,32%

Elevernas upplevelser av PAX

I Figur 2 och Figur 3 redovisas resultaten från elevenkäterna på frågan "Vad tycker du om PAX?". Resultaten redovisas uppdelat på elever som går i lågstadiet respektive mellanstadiet.

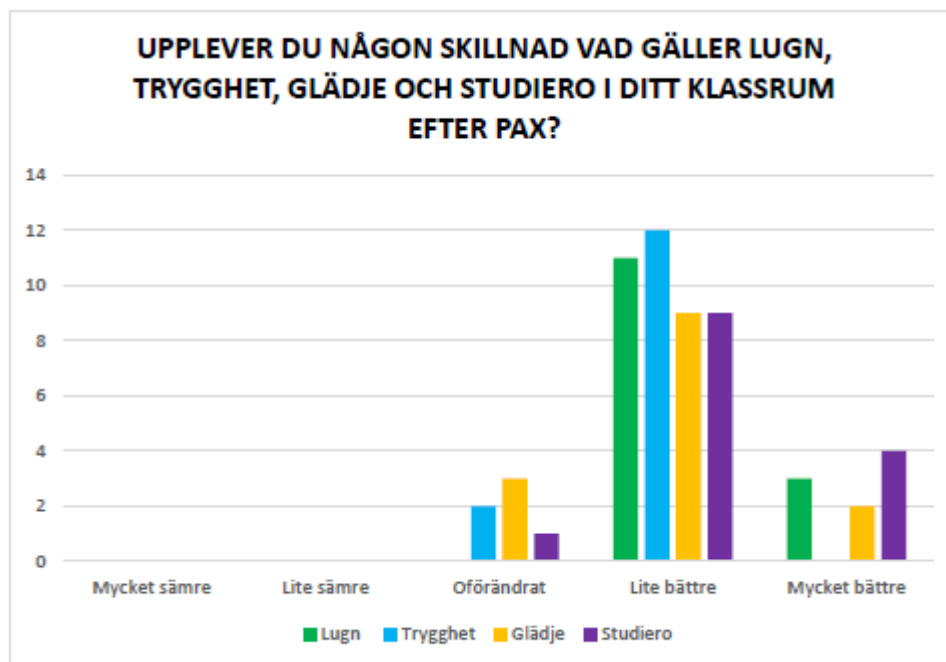
Figur 2. Vad tycker du om PAX? (lågstadiet).

Figur 3. Vad tycker du om PAX? (mellanstadiet).

Lärarnas upplevelser av PAX

I Figur 6 redovisas en sammanställning av resultaten från lärarenkätens fråga "PAX beskrivs som "ett sätt att skapa ett klassrum präglad av lugn, trygghet, glädje och studiero". Upplever du någon skillnad vad gäller dessa faktorer i ditt klassrum efter PAX?". Denna fråga har besvarats av 14 lärare/förskollärare.

Figur 6. Upplever du någon skillnad vad gäller lugn, trygghet, glädje och studiero i ditt klassrum efter PAX.

Utvecklingsarbete med hälsosamtalen som grund:

Varje elev ska erbjudas ett hälsobesök hos skolsköterskan vid tre tillfällen under grundskolan/ grundsärskolan. Hälsobesöken innefattar allmän hälsokontroll och ett hälsosamtal och sker i förskoleklassen, år 4 och år 7 på grundskolan. Hälsosamtalet innefattar en hälsoenkät med ett antal frågeställningar. Uppföljning och åtgärder m a av resultatet följs upp av skolsköterskan på ett individuellt plan. Resultatet återkopplas på ett generellt plan till skolornas elever av skolsköterskan och resultatet omhändertas på skolorna lokalt. Barn och utbildningsförvaltningen ansvarar för att hälsosamtalens resultat från grundskolans årskurser och gymnasiet (år 1) sammanställs och kommuniceras.

Inför kommande kvalitetsår har RC initierat ett utvecklingsarbete med hälsosamtalet som grund. Ett av syftena är att undersöka om en fördjupad uppföljning av resultatet på ett riktat urval av frågeställningar med tillhörande planering av åtgärder, skulle kunna bidra till förbättrade resultat och kvalitet i verksamheterna. Ett annat syfte vore att undersöka om den fördjupade analysen av hälsosamtalen kan bidra till ett mer systematiskt detekterande och samlande av hälsofrämjande och förebyggande faktorer i arbetet. Faktorer som på sikt utifrån kunskap kan bidra till grunden i skolornas hälsofrämjande arbete.

Ett utvecklingsarbete med fokus på grundsärskolans hälsosamtal är planerat att starta i samverkan med regionen. Kompetenser från Resurscentrum deltar i arbetet som syftar till att utveckla samtalen och ta fram relevanta och användbara metoder för samtalen med eleverna.

Inom Resurscentrum måltider finns det ett utvecklingsbehov i att verksamheten behöver

komma närmare skolformerna. Vi behöver skapa arenor där vi kan utveckla samarbetet med skolformerna.

Resurscentrum behöver utveckla sin kvalitetsledning på alla nivåer. Resurscentrums alla delar bedriver inte idag ett systematiskt kvalitetsarbete. Resurscentrum behöver ta fram mål att styra mot för att utveckla hela verksamheten tillsammans med alla medarbetare. Arbetet med att ta fram mål har påbörjats i Strategimöten. Arbetet med att ta om hand målen och förstå hur behöver fortsätta i ledningsgruppen för att sedan fortsätta i enhetschefernas respektive område. AC behöver skapa förutsättningar för detta arbete genom strukturer över året samt peka ut riktningen. För att hålla riktning inom utveckling och göra det systematiskt använder alla verksamhetsområden inom Resurscentrum kvalitetsverktyget Stratsys där vi sätter aktiviteter och mål.

2.3.1 Observerade resultat central elevhälsa

Patientsäkerhet

Kulturskolans verksamhet – förebyggande hälsoarbete

Kulturskolans verksamhet är inte behandlande, vi jobbar med kultur för kulturens skull men det är väl känt att deltagande i kulturaktiviteter bidrar till bättre hälsa över tid. Kulturen bidrar till psykologiska, fysiologiska och sociala tillstånd som associeras med förbättrad hälsa. Vi får kontinuerligt respons från elever, skolpersonal och föräldrar, om hur estetiska och kulturella verksamheter påverkar barn och elevers välmående positivt. Förutom för välmående, finns det även antal studier som visar att även studieresultat påverkas positivt av kulturella aktiviteter.

Våren 2020 påbörjade Luleå kulturskola, tillsammans med ett antal andra kulturskolor i länet, planera för ett gemensamt utvecklingsprojekt där vi tillsammans jobbar för att stärka kulturskolorna som verktyg för ökad psykisk hälsa hos barn och unga i våra kommuner. (mer info om länets gemensamma projekt och länk till rapporten finns på www.norrbottenskulturskolor.se)

Under höstterminen 2020 startar olika verksamheter upp med fokus på psykisk hälsa. Vi kommer även att mäta hur verksamheterna påverkar välmående hos de som deltar. I Luleå startar vi upp verksamheten "Dansa utan krav" som riktar sig till ungdomar i högstadiet. Danslärarna kommer att jobba utifrån en Anna Dubergs metod "Dans för hälsa". Anna Duberg är forskare och fysioterapeut har disputerat på metoden och våra danslärare har fått utbildning i densamma. I uppstarten har vi haft kontakt med skolsköterskor och kuratorer för att gemensamt kunna hitta rätt målgrupp och tillsammans stötta och peppa ungdomar att delta. Några av Kulturskolans lärare kommer att gå MHFA-utbildningen under hösten.

Friskvårdsplatser

Kulturskolan har en god samverkan med skolornas personal och vi kan, i mån av plats, tillsammans ofta prova olika aktiviteter för elever med särskilda behov, aktiviteter som vi tror kan stärka eleven. För att vi lättare ska kunna kommunicera kring detta kommer vi att kalla det **friskvårdsplatser**. Dessa platser ges alltid i samverkan med skolans personal och är inte platser som elever själva, eller elevens föräldrar anmäla sitt barn till.

Patientsäkerhetsrapporten

Grunden för patientsäkerhetsarbetet är att ständigt förbättra verksamhetens ledningssystem och kvalitetsarbete. Under 2019 har uppdatering av processer och rutiner skett löpande. Vidare har patientsäkerhetsarbetet bestått av införande av psykologiskt ledningsansvarig psykolog (PLA), uppdaterade metod- och rutindokument, relevant kompetensutveckling, avvikelshantering, samverkan med berörda vårdgrannar samt egenkontroll enligt fastställt dokument. Bedömningen är att de insatser som gjorts under 2019 har haft avsedd effekt på patientsäkerhet och kvalitet.

Sammanfattningsvis blir det fortsatt viktigt med ett aktivt patientsäkerhetsarbete inkluderat egenkontroll enligt fastställd rutin. Fortsatt utbildning för kännedom om avvikelssystemet samt uppmuntra medarbetare till att rapportera avvikelser enligt fastställda rutiner. Fortsatt framtagande av nya rutiner och processer efter behov, förtydliga befintliga rutiner och processer samt genom utbildning göra dessa kända hos medarbetarna i verksamheten. Fortsatt utveckla samverkan med externa vårdgivare är angeläget.

Patientsäkerhetsarbetet är en ständigt pågående process.

Ärendeanalys

Resurscentrum elevhälsa

Resursteam i förskola och grundskola

Resurscentrums elevhälsa är organiserad under två enhetschefer där psykologer, metodutvecklare och specialpedagoger är samlade en och samma enhetschef. Samtliga professioner arbetar som stöd mot enheterna förskola och grundskola. Psykologer och specialpedagoger är organiserade i fyra olika resursteam varav ett består av endast specialpedagoger som riktar stöd till förskola och tre team är tvärprofessionella och

grupperade mot skolområdena Herstön/Örnäset/Björkskatan (HÖB), Bergnäset/Centrum/Notviken (BCN) och Sunderbyn, Gammelstad, Råneå (SGR).

Resursteamens syfte är att fungera som spetskompetens och som stöd för likvärdig tillgänglig utbildning för alla barn och elever samt för utvecklingen av elevhälsa i förskola och skola vid samtliga kommunens enheter. Teamens huvudfokus är att stödja enheterna i arbetet med barn och elever ur hälsofrämjande och förebyggande perspektiv. De ärenden som inkommer till resursteamerna är först hanterade inom ramen för anpassningar och stöd i förskolan och inom ramen för extra anpassningar och särskilt stöd i grundskolans elevhälsoteam på enhetsnivå.

Resursteamerna är en ny organisation där både konstellationerna, den tvärprofessionella sammansättningen och arbetssättet är nytt. Nytt är också ärendeingången och den administrativa hanteringen. Sedan 1 januari 2020 har ärenden inkommit till resursteamerna via kommunens Intranät och sedan 22 september 2020 inkommer ärenden via en e-tjänst, också på Intranätet. Då ärenden inkommer fördelas de utifrån innehåll och område mellan teamens professioner och stödinsatser planeras med enheterna.

Nedan redovisas ärendeflödet mellan 1 januari 2020 och 30 juni 2020. Statistik för hela läsårets ärenden finns inte. Jämförelser med tidigare läsårs flöden är inte heller möjliga då detta läsår är första året då vi arbetar på detta sätt.

Viktigt att notera är att ett ärende inte är detsamma som en fråga gällande ett barn eller en elev. Ett ärende kan omfatta flera behov och frågeställningar kring flera barn/elever från samma enhet. Ett ärende kan omfatta en eller flera av nivåerna individ-, grupp- eller organisationsnivå och många ärenden sträcker sig över termins- och läsårsgränser. Flera ärenden finns därför inte med i statistiken nedan då de redan är inledda före 1 januari 2020.

Totalt antal ärenden mellan januari 2020 och 30 juni 2020

Område/ skolform	Totalt antal	Individ	Grupp/skol	F-klass	Låg	Mellan	Hög
HÖB grsk	53	32	6	2	19	9	4
BCN grsk	56	22	9	5	11	6	11
SRG grsk	38	19	14	8	9	10	8
Förskola	30	30					

Analys av ärenden kopplat till kön

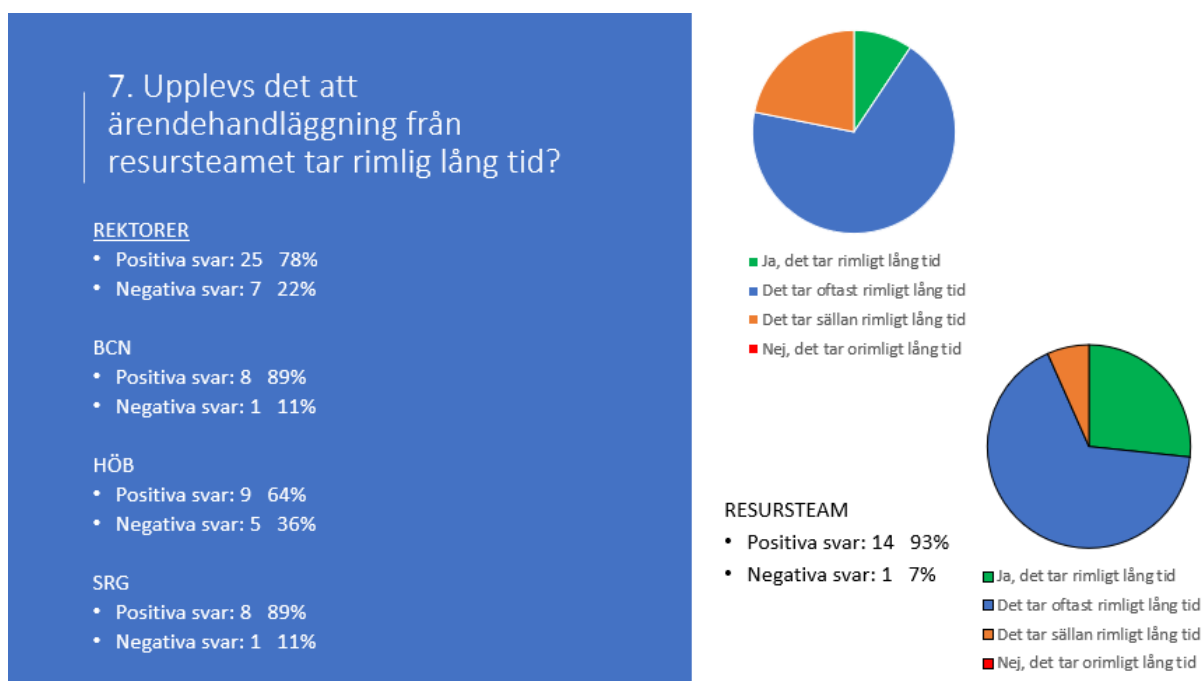
Det är inte möjligt att rättvisande redovisa hur många ärenden som rör pojkar och flickor eftersom ärenden kan röra kompetensutveckling och handledning av arbetslag och hela

enheter samt fokusera på grupper av barn och elever. Det förefaller dock vara ett större antal ärenden på individnivå som rör behov av stöd för pojkar.

Handläggningstider

I en större elevhälsoutvärdering som gjordes i maj 2020 och där både rektorer från grundskoleenheterna och elevhälsoprofessionerna i resursteamerna deltog lyftes frågan kring rimliga handläggningstider gällande elevärenden. Utfallet visar att rektorer och resursteam generellt sett är mycket nöjda med handläggningstiderna och att de upplevs är rimliga. Rektorer upplever generellt sett att det är lätt att få kontakt med resursteamerna och att återkoppling och stöd ges inom kort efter förfrågan.

Diagrammen och uppgifterna nedan är hämtade ur elevhälsoutvärderingens resultat:

Analys av elevärendens innehåll och karaktär

Elevärendens karaktär varierar mycket och behovet av insatser spänner över hela elevhälsofältet. Vissa insatser kan bli mer avgränsade till tid och innehåll och andra ärenden kan omfatta många roller, insatser och täcka ett längre tidsspann. Flera ärenden inleds med ett behov som sedan löper vidare i andra och mer komplexa frågor då insatser påbörjas. Detta kan bero på att en inledande oro vid enheten kan gälla ett individuellt behov och/eller bristande måluppfyllelse, men då kartläggning av situationen genomförs kan strukturer, organisation och/eller värdegrundsfrågor visa sig ligga till grund för bristande tillgänglighet i utbildningen som leder till att perspektivet förskjuts från ett barn *med* svårigheter till ett barn *i* svårigheter. En komplexitet i insatser på flera nivåer över tid följer som en konsekvens och från att ha varit ett ärende av mer åtgärdande karaktär förflyttas fokus till att bli ett ärende med tyngd på hälsofrämjande och förebyggande strukturer samt generell och

specifik kompetenshöjning i syfte att utveckla tillgängliga lärmiljöer för alla barn och elever på enheten.

Användning av statistik gällande ärenden

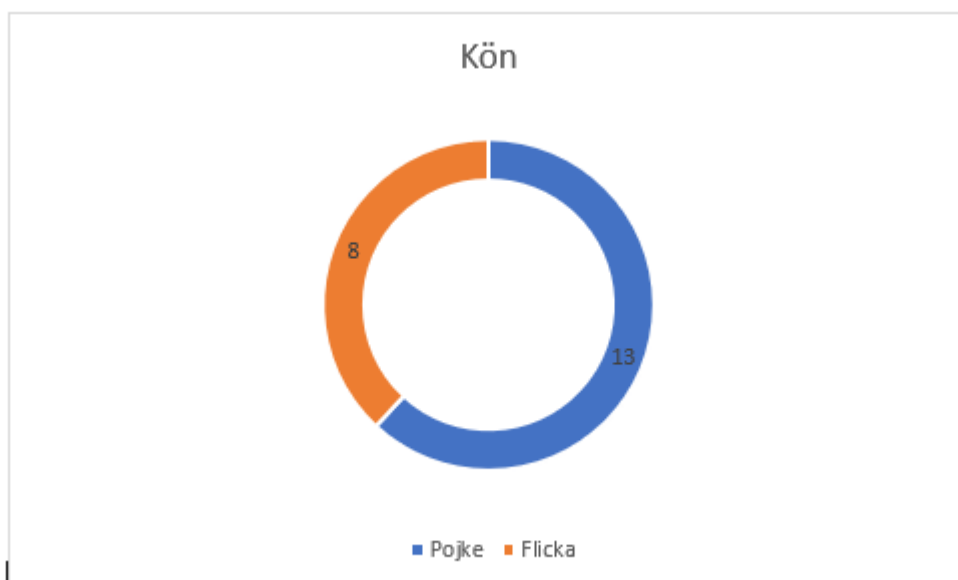
Av de skäl som anges ovan är det inte möjligt att dra för långtgående slutsatser av statistiken med hänsyn till insatsers syfte, innehåll, resursanvändande eller resultat. Dock kan statistiken på sikt ge ett stöd för huvudman i att planera ett systematiskt kvalitetsarbete där verksamheterna tillsammans med Resurscentrum kan få syn på brister och behov av kompetensutveckling och det kan bli ett stöd för relevanta prioriteringar och resursstyrning. En förutsättning för detta är att verksamheterna och Resurscentrum analyserar resultat tillsammans och för dialog om mål och aktiviteter för bästa effekt och likvärdig utbildning.

Det viktigt att komma ihåg att statistiken i sig själv kan vara missvisande då den viktigaste kunskapen kring behov och brister i organisationen inte finns i den information som inkommer i ärendeflödet, utan kanske snarare i information som inte inkommer och i analys av vilket stöd som inte eftersöks.

Skolformsutredningar

Vid Resurscentrums elevhälsa finns mottagandeteamet som omhändertar processen kring skolform. Psykologer vid Resurscentrum tar emot och genomför skolformsutredningar. Totalt gjordes 21 skolformsutredningar läsåret 19/20. Flest utredningar gjordes på mellanstadiet (10 st). Utredningarna omfattade 13 pojkar och 8 flickor. I ca 50 % (10 av 21) av utredningarna ställdes diagnosen intellektuell funktionsnedsättning (IF). Antalet skolformsutredningar avviker inte nämnvärt från tidigare läsår.

Anmälningar om behov av stöd gällande skolformsutredning inkommer sent på läsåret till psykologer. Cirka 24 % av anmälningarna inkom i mars månad 2020 och ca 50 % av anmälningarna inkom mellan månaderna mars-juli 2020.

Kartläggning av det gemensamma elevhälsoarbetet grundskola/Rersurscentrum elevhälsa

2.3.2 Corona COVID-19

Hur pandemin påverkat Kulturskolans verksamhet

Vårterminen

Den 23 mars pausades Kulturskolans verksamhet och Kulturskolans lärare gick ut och stöttade grundskolans ordinarie verksamhet. I slutet maj återgick lärarna till ordinarie arbetsuppgifter, men eftersom det var så sent på terminen var det svårt att återuppta den valbara undervisningen på samma sätt som innan och många lärare fortsatte att stötta

grundskolan med bl.a. anpassade skolavslutningar. Pandemin gjorde att vårterminen blev förkortad i de valbara kurserna och att projekt inte kunde genomföras. Kulturskolans lärare fick tillfälligt nya arbetsuppgifter, att vikariera/arbetsa som resurs i grundskolan ledde till en stressig och osäker situation.

Höstterminen

Efter en lång paus i den frivilliga verksamheten är det flera av nybörjareleverna som valt att sluta, trots att respektive lärare har aktivt arbetat för att de skulle återuppta aktiviteten. Det visar hur viktig kontinuitet är, speciellt för de yngsta eleverna.

Många elever har under tiden då kulturskolan varit pausad uttryckt att de saknat verksamheten och kontakten med sina lärare och sina kamrater så höststarten har varit mycket uppskattad.

Vid höstterminsstart informerar vi alla elever i åk fyra om vår verksamhet. Vi möter alla elever i åk fyra och de brukar även få prova på det som finns att välja mellan. P.g.a. pandemin kunde vi inte erbjuda prova-på delen och vi ser nu att färre valt de instrument som inte är lika kända för åldersgruppen, jämfört med andra år, då det fått prova innan. Över lag finns det ett stort intresse och vi har köer i flera av ämnena.

För att kunna bedriva verksamheten enligt rekommendationerna kopplat till pandemin har vi anpassat verksamheten. Vi jobbar med mindre grupper och i större lokaler och vi delar inte material på samma sätt som vanligt. Vi har tillsett att där det behövs finns det personliga instrument/material, så att ingen ska behöva avstå att delta p.g.a. detta.

Undervisning och verksamhet pågår men inga föreställningar eller uppvisningar planeras i den valbara verksamheten för höstterminen. Dels för att vi inte ska samla större grupper, dels för att minska stress och göra det enklare för elever och personal att kunna stanna hemma vid minsta symtom. Läggerverksamhet och samverkan mellan elever och lärare i länets kulturskolor får också stå tillbaka just nu men vi försöker hitta andra sätt att peppa och skapa sammanhållning mellan grupperna.

I de fall lärare inte kan vara på plats för att undervisa erbjuder vi fjärrundervisning, för dessa elever finns det dessutom möjlighet att delta i regelbundna samspelssammanhang och det har hittills fungerat väl för äldre elever. Föreställningar och scenkonstarrangemang har flyttats fram, ställts in under vårterminen men nu under hösten genomförs vissa delar i klasser och i mindre grupper i samråd med rektor och personal på skolorna.

Påverkan på arbetet av coronapandemin för elevhälsoarbetet

Stödet av elevhälsans professioner i resursteamerna mot enheterna har under läsåret till viss del förhindrats och försenats p g a pågående Corona-epidemi. Ett flertal insatser har försenats eller ställts in då enheterna inte har haft möjlighet att ta emot stöd och/eller många barn, elever och personal har varit sjuka eller frånvarande. Detta kan på sikt påverka barns

och elevers lärande och måluppfyllelse då tillgänglighet inte utvecklats enligt ambitionsnivå. Nya arbetsformer av stöd och handledning i digitala forum har utvecklats vilket är positivt. Olika utvecklingsfrågor i professionsgrupperna har påverkats negativt inom "utveckling och lärande" av pandemin eftersom det funnits svårigheter för samverkan och möten där frågor kan drivas vidare, Arbetet har pågått och utvecklats, men mött vissa hinder och förseningar. Resursteamens stöd till enheterna har påverkats ordentligt under vårterminen 2020 på grund av att handledning och stödinsatser på enheterna har bokats av och skjutits upp. Stor andel personal och barn/elever har varit frånvarande på grund av sjukdom vilket har försvårat. Detta har troligen påverkat utformning av lärmiljöers utveckling, extra anpassningar och särskilt stöd

Synpunkter och generell beskrivning från skolkuratorerna, om hur COVID har påverkat arbetet på skolorna kopplat till barnen utifrån social utsatthet.

- **Utveckling och lärande** Frånvaro av ordinarie lärare påverkar undervisningens kvalitet, utvecklingssamtal har inte erbjudits på alla skolor vilket antas påverka elevens utveckling mot kunskapsmålen. Svårt för elever som varit borta mycket att "ta ikapp". Elevgrupperna/klasserna inte i fas på grund av hög frånvaro bland eleverna. Frånvaro av ordinarie lärare påverkar undervisningens kvalitet, utvecklingssamtal har inte erbjudits på alla skolor vilket kan antas påverka elevens utveckling mot kunskapsmålen. Svårt för elever som varit borta mycket att "ta ikapp". Elevgrupperna/klasserna inte i fas på grund av hög frånvaro bland eleverna.
- **Trygghet och studiero** Då sjukfrånvaron ökat under pandemin och fler vikarier kommit in kan man se att trygghet och studiero har påverkats i frånvaro av ordinarie lärare och ibland också frånvaro av vikarier då dessa inte funnits att tillgå och lärarlösa lektioner har förekommit.

Specialpedagoger/speciallärare har fått hoppa in i verksamheten vilket gjort att särskilt stöd uteblivit. Fler konflikter på raster då det saknas pedagoger samt svårare för elever som behöver stöd på raster, förflyttningar/övergångar mm. Långsiktighet får stå tillbaka vid "kris". I en del fall har vårdnadshavare inte känt sig trygga med att skicka sina barn till skolan på grund av smittorisk

Normer och värden Normer kvarstår men vi gör på annat sätt i skolan just nu med tanke på hur vi umgås med varandra och är med varandra. Utgår från FHM:s Corona-restriktioner

- **Annat Ökad belastning** Belastning ökat för personal. Personalen orkar inte med på samma sätt, inte samma förutsättningar att "möta" barnen. Mest utslagsgivande för barn med större behov av extra anpassningar, särskilt stöd. Frånvaro Barn som redan innan hade hög skolfrånvaro har ökat eller fortsatt ligger högt men att det nu blivit än svårare att komma åt utifrån att man hänvisar tillsjukdom. Det blir även svårare att tidigt upptäcka om en elev mår dåligt då tidigare signaler så som upptrappad

frånvaro nu gäller så många. Frånvaron har ökat, framförallt elever som tidigare redan haft svårt att ta sig till skolan – har nu lättare för att stanna/bli hemma. Känslan är att antalet hemmasittare har ökat. Någon enstaka har handlat om elev som stannat hemma i rädsla för att smitta anhöriga som är i riskgrupp. Mest av gruppen som även tidigare hade svårt att ta sig till skolan. NPF Barn och unga med NPF blivit mer negativt påverkade under skoldagarna då det blivit mer vikarier och schemabrytande (inställda) lektioner utifrån hög personalfrånvaro vilket skapar en stress och oro, i en miljö som redan innan varit jobbigt för många Aktiviteter/stöd Det har märkts på de barn och unga som har behov av aktiviteter utanför hemmet (med anledning av familjens eller eget dåliga mående) blivit mer drabbade och påverkade då mycket ställdes in under våren. Digital undervisning En del elever har dock gagnats av att skolan blivit mer digital (teams) och att de har kunnat hushålla med sin energi /haft skäl att arbeta hemma (där den sociala miljön i skolan krävt mycket utav dem och det varit svårt att fokusera på skolarbetet i skolmiljön med många intryck). En del presterar bättre med andra ord. Andra elever som har svårt att komma igång och bibehålla fokus har klarat det sämre om det blivit hemma/svårare att stötta i planerandet (exekutiva funktionerna).

Påverkan på modersmålsenhetens verksamhet

RC fick signaler från enheterna att modersmålslärarna inte skulle besöka enheterna på grund av att de är ambulerande och besöker många olika enheter och därigenom kan öka risken för smittspridning. Modersmålsundervisningen och studiehandledningen på modersmål genomfördes dock enligt ursprunglig plan. Dock fanns det elever som inte deltog i aktiviteterna på grund av att vårdnadshavarna höll elever hemma. Modersmålsstöd och språkstöd till förskolor och förskoleklasser genomfördes i huvudsak digitalt.

Modersmålslärarna har i viss mån varit oroliga. I huvudsak rör den oron att de besöker många olika enheter. Ungefär hälften av modersmålslärarna åker buss för att besöka enheterna. Detta har medfört en ökad oro.

Olika möten har gjorts i mindre grupper fysiskt. Vissa möten har skett digitalt via Teams. Att genomföra möten i mindre grupper och att vissa möten sker digitalt har dämpat oron.

3 Analys

3.1 Analys av elevhälsoarbetet

3.1.1 Elevhälsoarbete i grundskola

Kartläggning av det gemensamma elevhälsoarbetet grundskola/Rersurscentrum elevhälsa

Övergripande resultat i kartläggningen

Under våren 2020 gjordes en större gemensam utvärdering av elevhälsoarbetet tillsammans med grundskolans rektorer. Både rektorer grundskola och personal/enhetschefer svarade på frågor kopplade till det gemensamma arbetet. Utifrån resultatet är det tydligt att samverkan mellan grundskolan och Resurscentrums elevhälsa har utvecklats mycket och det finns idag en större nöjdhet med det gemensamma arbetet än tidigare år. Det utgör en positiv grund för fortsatt kvalitetsutveckling.

Det finns en övergripande samsyn mellan rektorer och elevhälsoprofessionen vid Resurscentrum kring utvecklingsområden och långsiktiga ambitioner med arbetet. Det är inte i dagsläget tydligt definierat vilka konkreta mål vi kommer att arbeta mot.

Det finns en samsyn i att det är utmanande och svårt att mäta i vilken grad elevhälsoinsatser ger avsedd kvalitet i måluppfyllelse på enheterna då det är en komplex fråga att följa i korrelation och resultat. Eleverna finns på enheterna och undervisas utifrån enhetens förutsättningar i budget, bemanning och annat, stöd kan tillses via resursteam från Resurscentrum men detta sker i begränsad grad och elevernas måluppfyllelse är sedan kopplad till helheten i enheternas uppföljningar.

På sikt bör Resurscentrum och rektorer tillsammans utveckla användbara mätvärden och -områden för att följa insatsers effekt. Vi ser att någon form av för- och eftermätningar när det gäller större insatser kan bli viktiga redskap i att följa upp kvalitet. Tydligare formuleringar av syfte och mål där kvalitet och resultat bättre definieras av Resurscentrum och enheten tillsammans kring insatser, samt bättre rutin kring både enklare och mer omfattande utvärderingar behöver tas fram.

Tillsammans med grundskolan kan generella behov och svårigheter samt större utvecklingsområden ringas in med stöd av statistik och kvalitativa samtal och detta kan generera större fortbildningssatsningar och prioriteringar i verksamhetsutveckling som kan leda till ökad kompetens och därmed ökad måluppfyllelse för elever på sikt.

Vi ser att det är viktigt att Resurscentrums professioner och skolorna tillsammans samverkar kring frågan om måluppfyllelse och kvalitet samt hur detta ska mätas då elevhälsoarbetet bedrivs lokalt och med stöd av centrala funktioner. Det är ett gemensamt engagemang i samma riktning med långsiktiga satsningar och prioriteringar på djupet som krävs och det är sådant som kan leda till resultat. Vad resultat är och hur det följs upp måste formuleras av grundskolan och RC tillsammans.

I syfte att nå likvärdighet och ökad måluppfyllelse för eleverna behöver verksamhet och RC jobba fram en samsyn i och tillsammans definiera begreppen *kvalitet* och *likvärdighet*. Vi behöver jobba på ett grundläggande sätt och på djupet förstå hur vi ska utvecklas tillsammans. Skapa gemensamma målsättningar i SKA-arbetet.

En grundläggande del i elevhälsoarbetet är hur det lokala elevhälsoarbetet bedrivs i verksamheterna. För professionerna skolkurator och skolsköterska som daglig dags befinner sig i verksamheterna, skulle en samsyn med ett gemensamt arbets- och förhållningssätt i det

lokala elevhälsoarbetet vara en väsentlig framgångsfaktor i arbetet. Ett starkt och kompetent lokalt elevhälsoarbete skulle också möjliggöra och bidra till framgång vid samarbete med centrala funktioner som Resursteamets kompetenser. Vi skulle helt enkelt komma längre i arbetet. En samsyn ger oss tillsammans bättre förutsättningar att öka kvalitet, måluppfyllelse och likvärdighet.

Det råder olika syn bland rektorer gällande huruvida en central funktion behövs eller ej vilket speglar svaren. Det finns olika syn på ansvar och roller: Ska Resurscentrums resurser jobba som utförare av arbete med elever på samma sätt som den lokala elevhälsan, eller ska Resurscentrum vara ett stöd till rektor och personal i att utveckla pedagogisk kompetens och ge stöd i mer extraordinära insatser som alla enheter inte har egen kompetens i?

Kartläggningens resultat gällande skolsköterskor och kuratorer

För professionsgrupperna skolsköterska och skolkurator visar enkäten sammantaget en överlag positiv bild av det arbete som utförs. Det råder samsyn med rektorerna över relevansen i frågeställningarna; *Uppdragets tydlighet, motsvarande av enhetens förväntningar och behov samt professionens tillgänglighet*. Rektorer och professionernas bedömningar/ nivå är i hög grad överensstämmande (med några få undantag). Resultatet visar också att rektorer och professionerna i hög är grad överens över behov av utvecklingsområden.

I sammanhanget bör vi lyfta och diskutera professionernas *förutsättningar* till insats, och här skiljer sig professionernas resultat åt på så sätt att rektorerna är i mycket hög grad nöjd med skolsköterskornas förutsättningar, i lägre grad över skolkuratorernas förutsättning att verka. Ett resultat som vid analys ger rätt tydliga orsaker. Skolsköterskorna är en grupp som jobbat länge tillsammans, innehar hög kompetens och lång yrkeserfarenhet. En trygg grupp som skapat gemensamma rutiner och arbetssätt under lång tid, och som kommunicerats i verksamheten. Det blir tydligt för både verksamhet och profession vilka förväntningar vi kan ha på varandra i uppdraget och detta bidrar till positiv samstämmighet. Här behöver vi fortsatt bibehålla och stärka skolsköterskornas uppdrag.

Jämfört med skolsköterskorna skiljer sig *förutsättningarna* för gruppen skolkuratorer. Gruppen har organisatoriskt varit spridd ute i verksamheten, och förutsättning för att skapa professionsgemensamma rutiner och arbetssätt har i det närmaste varit obefintliga. Inom kuratorsgruppen en tämligen hög personalomsättning under senaste året, vilket har givit kompetenstapp både inom grupp och i verksamheterna. Den enskilt viktigaste faktorn att jobba vidare kring inom professionen är att tydliggöra skolkurators uppdrag och det innehåll som det psykosociala uppdraget mot åldersgrupper/ stadier ska innehålla. Analys visar att med ett tydligt uppdrag som grundar sig i gemensamma rutiner och arbetssätt, så kommer förutsättningarna öka för att enheternas och professionernas egna förväntningar över kurators insats och uppdrag ska bli i överensstämmande.

Ett tydliggörande av och en samsyn över hur skolan ska omhänderta det psykosociala uppdraget som skolkurator har ökar förutsättningarna för elevernas kunskapsutveckling och

ökade måluppfyllelse. Här behöver profession och verksamhet/ rektor mötas i gemensamma samtal och överenskommelser i process framåt.

Kartläggningens resultat gällande resursteamens arbete i grundskolan (specialpedagoger och psykologer)

- Sammantaget ger utvärderingen en mycket positiv bild av de nya resursteamens verksamhet i grundskolan. Man upplever nöjdhet, förbättring av samverkan, gott samarbete och rimlig handläggningstid. Nöjdheten skiljer sig åt mellan rektorsteamet. För kort tid har dock förflutit för att noga kunna utvärdera arbetet.
- Det upplevs positivt med fasta personer i resursteamet mot enheterna. Tydligare beskrivning behövs av vilka typer av insatser resursteamet kan ge – framför allt av insatser på grupp- och skolnivå samt insatser som fokuserar på främjande och förebyggande arbetet. Det finns en önskan om mer fokus förebyggande och främjande arbete och mindre åtgärder på individnivå.
- Rutinen kring ärendegång kan förtydligas mer och administrationen kan förenklas. Läs- och skrivutredningarnas väntetid är för lång.
- Problematisk skolfrånvaro och psykisk ohälsa är ett växande område som behöver insatser.
- Mer systematiskt arbete inriktat mot tidigare år behövs.
- Mer konkret och handfast stöd önskas för att utveckla undervisningens kvalitet och kompetens kring tillgänglighet för att bredda basen i kompetens hos pedagoger.
- Framgång förutsätter att rektor styr och leder utvecklingsprocesser över tid, det finns ingen quickfix. Resursteamet kan ge stöd i detta och rektorer kan behöva stöd i sin roll.
- För framgång behöver stödarbete utgå från kartläggning av skolans nuläge och behov och kontinuerliga insatser bör riggas utifrån detta.
- Det finns en önskan att teamet kan knytas närmare lokal elevhälsa på enheterna i kartläggning behov, insatser och uppföljningar samt att RC ska kunna jobba gemensamt med grundskolan i strategiska frågor och SKA-arbete.
- I insatser kan det behövas tydligare definition av tänkta mål för att man ska kunna följa upp effekt. Det är komplext med uppföljning, men det kan eventuellt göras kontinuerligt med LEH och/eller i reflekterande samtal med pedagoger. Man skulle kunna göra mätningar "före- och efter".
- Så småningom viktigt att göra större analyser av inkomna ärenden och dra slutsatser om återkommande behov och insatser för att kunna planera mer strategiskt.

Kartläggning samt satsning på kompetenshöjning inom språkutveckling i förskola

I förskolan har specialpedagoger och metodutvecklare samt språk-, läs- och skrivutvecklare på uppdrag av förskolans ledning gjort en kartläggning av stödbehov hos rektorerna när det

gäller språkutvecklande arbetssätt. Under läsåret har förskolan som prioriterat utvecklingsområde att jobba med generell kompetenshöjning i alla förskoleenheter inom detta område. Utifrån kartläggningen och i dialog med förskolans ledning har en flerårig satsning på stöd och inspiration inom språkutveckling planerats under vårterminen 2020 och denna inleds under höstterminen 2020.

För att kunna genomföra satsningen där samtliga chefer och personal inom förskolans alla enheter ingår samtidigt som minimering av risk för smittspridning av coronaviruset måste pågå så har satsningen paketerats i olika läromoduler där både fysiska och digitala utbildningar och workshops ingår. Förskolorna kan även välja själva ordning samt när i tid de tar del av stödmodulerna vilket underlättar för organisation av lärande utifrån egna behov på enheterna.

Under hösten genomförs den första modulen av lärande då logoped Elvira Ashby erbjuder ett par föreläsningar med tillhörande material och handledning att ta del av före, under och efter föreläsningarna. Specialpedagoger och metodutvecklare samplanerar efterföljande insatser som inleds vårterminen 2021.

I anslutning till arbetet utvecklas förskolans kompetenscentrum Hamnen i Resurscentrums lokaler i Magasin 5 i Norra Hamn. Språkutvecklande stöd och utbildningsinsatser kommer flexibelt och inspirerande att kunna erbjudas där tillsammans med konkret stöd och workshops kopplade till Språkotekets material och Resurscentrums professioner.

I dagsläget finns ingen definierad metod för att mäta om insatserna kring den kommande språksatsningen kommer att leda till en ökad likvärdighet och måluppfyllelse för barnen. Någon form av löpande uppföljning och utvärdering av arbetet behöver ske i samverkan med förskolan. Förskolan har konstaterat behov av ökad kompetens inom språkutveckling och kan i samverkan med Resurscentrum finna metoder för att mäta om detta sker genom vår gemensamma satsning.

3.2 Analys av resurscentrum

Kulturskolans verksamhet

Kulturskolans har god samverkan med alla skolenheter kulturskolans lärare jobbar dagligen på de olika skolenheterna och på förskolorna. Kulturskolans organisation har i samband med den nya organisationen anpassats efter nya skolområden med skolansvarig på varje enhet. Under hösten tog vi initiativ till uppstart av process och mötte rektorerna i de olika områdesteamen. Vi ställde frågorna: Varför och hur kan vi tillsammans möjliggöra kulturutövande för barn och unga i Luleå? Vad gör vi idag?, Vilka möjligheter finns?, Vilka

utmaningar finns? Avslutningsvis samtalade rektorer i grupper om olika delar som kommit upp och vi tog med oss deras anteckningar som vi nu jobbar vidare med.

Resurscentrum Modersmål

Verksamheten med modersmål och studiehandledning på modersmål har inte förändrats av ny organisation. Ny organisation har inte medfört några samverkansvinster för modersmålsenheten inom organisationen eller mellan modersmålsenheten och skolenheterna. Det saknas en gemensam plan för hur samverkan inom organisationen samt mellan modersmålsenheten och skolenheterna ska ske.

Det interna arbetet inom modersmålsenheten med kompetensutveckling samt upprättande av rutiner och riktlinjer pågår och kommer på sikt att ha positiv påverkan i vissa delar som rör skolenheterna. Detta gäller särskilt modersmålsundervisningen som inte kräver så stor samverkan för elevernas måluppfyllelse. Dock krävs det en fördjupad samverkan med enheterna när det gäller schemalaggingen som indirekt påverkar tilldelningen av modersmål. Även arbetet med studiehandledning kräver fördjupad samverkan med enheterna eftersom ett bristfälligt genomförande riskerar påverka syftet som då påverkar elevernas måluppfyllelse.

Professionsutveckling - skolsköterskor och skolkuratorer

Utifrån ett av Resurscentrum uppdrag att vara ett kompetenscentrum där kompetenser samverkar och utvecklas med fokus på barns och elevers lärande, med målsättningen ökad måluppfyllelse och ökad likvärdighet, har verksamheten tagit steg under året.

Skolkuratorerna som har organiserats tillsammans under samma enhetschef har givits bättre förutsättningar att utveckla professionsgemensamma rutiner och arbetsdokument för kuratorer. Rutin kring skolkurators korttidsfrånvaro är skapad och dialogen påbörjad i kuratorsgruppen över planen. En introduktionsplan och organisation för mentorssystem i kuratorsgruppen är framtagen. Skolkuratorerna har fördjupat sig i vad av skolkurators arbete som ska dokumenteras. Beslut har fattats över kurators dokumentation och för arbetet utvecklat PMO som arbetsredskap för dokumentationen. Verktyg och mall för skolsocial kartläggning har tagits fram. Professionsträffarna för skolkuratorerna har tydligt fokus.

Skolsköterskorna har under året jobbat med att utveckla bokning, innehåll och upplägg för hälsosamtalen. Webbokning för förskoleklassernas hälsosamtal är i full drift. Digitala enkäter används vid hälsosamtalen. Process att utveckla samtalen med fokus på hälsofrämjande frågeställningar, hålla behovsanpassade samtal, ett arbete som strävar mot ökad likvärdighet och effektiva samtal. Process att utveckla digitala medgivanden är påbörjad.

I och med att arbetet organiseras i en central organisation som Resurscentrum så ges goda förutsättningar att utveckla arbetet professionsgemensamt i väsentliga frågor. Som exempel

så har skolsköterskorna under flertalet år satt fokus på det främjande och förebyggande arbetet med att nå ut till elev och vårdnadshavare med vikten av att vaccinera sig. Sammantaget visar senaste statistiken att Luleå kommun har en vaccinationstäckning på drygt 95 %. Detta är en bra nivå ur ett nationellt perspektiv.

4 Prioriterade utvecklingsområden

Utvecklingsområdets Vad och Hur	Utvecklingsområde 1:	utvecklingsområde 2:	Utvecklingsområde 3:
Utvecklingsområden:	Ledning och styrning	Likvärdighet	Tillgänglighet
Varför är utvecklingsområdet prioriterat? Motivera utifrån resultat och analys.	Resurscentrum samverkar inom avdelningen samt med alla skolformer och externa partners. Resurscentrum behöver utveckla arenor för samarbete. Ledning och styrning är centralt för att delar skall bli helhet.	Som spetskompetens behöver Resurscentrum tillsammans med skolformerna utveckla och stödja enheternas arbete med barn och unga. Vi ser att barn och ungas förutsättningar är olika och tillsammans med skolenheterna utarbetar vi samarbetsformer och arenor som möjliggör att barns och elevers livschanser blir likvärdiga.	Tillgänglighet är ett brett område som ger stora effekter inom måluppfyllelse samt hälsa för barn och unga. Med fokus på detta utvecklingsområde skickliggör Resurscentrum skolenheterna och elevhälsan i den grundläggande organisationen, "nödvändigt för någon bra för alla".
Inom vilket/vilka styrande dokument finns utvecklingsbehoven?	Luleå Kommun Värdegrund Luleå Kommun ledarfolosofi Skollag Professionsgemensamma dokument	Luleå Kommun Värdegrund Luleå Kommun ledarfolosofi Skollag Professionsgemensamma dokument	skollag Hälso- och sjukvårdslag (HSL), övriga professionsgemensamma dokument
Vilka konkreta effekter förväntas? På kort och lång sikt?	Utvecklad kvalitetsledning leder till mätbara konkreta mål för alla medarbetare. Arenor för samarbete leder till högre måluppfyllelse. Tillitsarbetet syftar till att utveckla formerna för styrningen genom att balansera behovet av kontroll med förtroende för medarbetarnas verksamhetsnära kunskap och erfarenhet. Arbetet är ett led i Resurscentrums arbete för att skapa mer effektiva verksamheter samt större nytta för medborgarna.	Resurscentrum utarbetar modeller för samarbete tillsammans med skolformerna. Modellerna gör att Resurscentrum kan prioritera och tillsammans med skolformerna besluta om insatser. Samarbetet möjliggör kartläggning och strategiskt arbete. Ett arbete på strategisk nivå möjliggör långsiktiga hållbara insatser för barn och unga.	En Tillgänglig skola för alla barn och elever i Luleå Kommun där skolenheternas lokala elevhälsoteam som leds av rektor får mer kunskap i arbetet med Tillgänglig skola. Ett fördjupat taktiskt arbete i resursteamerna där kartläggning och tillsammansarbete prioriteras gör att framtida långsiktiga insatser blir än mer pricksäkra.
Vilka förutsättningar finns för att genomföra insatserna? Vem?	Ledningsgruppen arbetar tillsammans fram stabila strukturer. Avdelningschef möjliggör genom långsiktiga planer och tar fram mål för	Ledningsgruppen arbetar tillsammans fram stabila strukturer. Avdelningschef möjliggör genom långsiktiga planer och tar fram mål för	Ledningsgruppen arbetar tillsammans fram stabila strukturer. Avdelningschef möjliggör genom långsiktiga planer och tar fram mål för

Utvecklingsområdes Vad och Hur	Utvecklingsområde 1:	utvecklingsområde 2:	Utvecklingsområde 3:
Vad? Hur?	Resurscentrum. Utvecklingsledare skickliggör medarbetare inom utvecklingsområden genom att leda utveckling tillsammans med Resurscentrums ledningsgrupp.	Resurscentrum. Utvecklingsledare skickliggör medarbetare inom utvecklingsområden genom att leda utveckling tillsammans med Resurscentrums ledningsgrupp.	Resurscentrum. Utvecklingsledare skickliggör medarbetare inom utvecklingsområden genom att leda utveckling tillsammans med Resurscentrums ledningsgrupp.
Vilka insatser ska genomföras? På kort och lång sikt?	Strategimöten med skolformerna inom huvudmannen samt SBF. Utvecklat samarbete med SOC. Upprättande av kommunikationsplan för Resurscentrum samt enhetschefer. Utbildning inom Tillitsbaserad styrning i hela Resurscentrum. Införande av nytt kostplaneringsverktyg. Införande av Hantera i kök. Ny ledningsgrupp Utveckling av mötesstruktur för Resurscentrum. Utveckla ett nytt Kvalitetsledningssystem för Resurscentrum.	Inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet fortsätter Resurscentrum arbetet med fokus på likvärdigheten. Befintliga utvecklingsbehov och insatser identifieras, som kan bidra till en ökad likvärdighet. Strategimöten med skolformerna inom huvudmannen. Utvecklat samarbete med SOC. Införande av nytt kostplaneringsverktyg. Införande av Hantera i kök. Utveckling av mötesstruktur för Resurscentrum. Utveckla ett nytt Kvalitetsledningssystem för Resurscentrum.	Riktade insatser på prioriterade skolområden fördjupas. Insatser som stärker skolornas organisation och elevhälsa. Fördjupa kunskaper utifrån kartläggningens resultat i resursteam. Tillsammans med skolformerna utarbeta långsiktiga, hållbara metoder som ger stabila strukturer för skolan i Luleå.
Hur ska uppföljning och utvärdering av insatserna ske? Vem? Vad? Hur?	Kvalitetsledning genom delårsrapporter styrkort samt stödjande organisation.	Kvalitetsledning genom delårsrapporter styrkort samt stödjande organisation.	Kvalitetsledning genom delårsrapporter styrkort samt stödjande organisation.
Hur kan utvecklingsarbetet kopplas till relevant forskning och beprövad erfarenhet?	Tillitsbaserad styrning är en modell som hela kommunen kommer implementera. Arbetet bygger på Tillitsdelegationens framtagna reform.	Enligt skollagen innehåller begreppet olika aspekter: * Lika tillgång till utbildning * Lika kvalitet i utbildningen * Skolans uppdrag att kompensera för skillnader i elevernas förutsättningar	SPSM's material används som utgångspunkt i planering och genomförande. Tidigare genomförda utvecklingsinsatser och beprövad erfarenhet bidrar till utvecklingen.